মিচিংসকল

অসমৰ দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ জনজাতীয় জনগোষ্ঠীটো হ'ল মিচিং। মিচিংসকলক 'মিৰি' নামেৰেও জনা যায়। ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত মিচিংসকলক অসমৰ অনুসূচীত ভৈয়াম জনজাতি হিচাবে 'মিৰি' নামেৰে চিহ্নিত কৰিছে। মিৰি শব্দৰ ব্যৱহাৰ মিচিংসকলে নিজে নকৰে। 'মিৰি' শব্দৰ ব্যৱহাৰ মিচিংসকলে সমাজৰ এক শ্ৰেণীৰ মিবু বা পুৰোহিতৰ ক্ষেত্ৰতহে কৰে। এই শব্দৰ প্ৰয়োগ পঞ্চদশ শতিকাত পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰৱৰ্তক শংকৰদেৱে কৰিছিল বুলি কোনো কোনোৱে কয় যদিও বুৰঞ্জীৰ মতে শঙ্কৰদেৱৰ আগৰ পৰাই মিৰি শব্দৰ ব্যৱহাৰ আছিল। পৰৱৰ্তী কালত ইংৰাজসকলেও একে শব্দকে ব্যৱহাৰ কৰি লেখা-মেলা কৰিছিল। বহুল অৰ্থত তেওঁলোকে নিজকে 'তানি' বুলি পৰিচয় দিয়ে। 'তানি' শব্দৰ অৰ্থ মানুহ বা মানৱ।

মিচিংসকলৰ পূৰ্ব বাসস্থান হিচাপে অসমৰ উত্তৰলানি পাহাৰকে চিহ্নিত কৰা হৈছে। বৰ্তমানৰ অৰুণাচলৰ 'আবৰ পাহাৰ'ৰ পৰাই সুচল জীৱিকাৰ সন্ধানত মিচিংসকল অসমৰ সমতললৈ নামি আহিছিল। মিচিংসকলৰ এই আগমণৰ সময়ক লৈ পণ্ডিতসকলৰ মাজত দ্বিমত আছে। কোনো কোনো বুৰঞ্জীবিদৰ মতে অসমত আহোম ৰাজবংশ প্ৰতিষ্ঠা অৰ্থাৎ ১২শ শতিকাৰ আগৰে পৰাই মিচিংসকল সভ্যতাৰ সংস্পৰ্শলৈ আহি অসমৰ সমতল অঞ্চলত বসবাস কৰি আছিল।

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ মাজত কেইবাপ্ৰকাৰে বিবাহ সম্পাদিত হয়। বংশ বা গোত্ৰ গণনা পুৰুষৰ ফালৰ পৰা কৰা হয়। মনে বিচৰা জীৱন-সংগী বিচৰাত ডেকা-গাভৰুসকলৰ মাজত স্বাধীনতা আছে। বিয়াৰ পাছত দুয়ো পক্ষৰ ফালৰ পৰা অনুমোদন জনালেই সকলো মীমাংসা হয়। কিন্তু বিয়া একেটা কুলৰ মাজত সম্পাদিত নহয়। কুল বিচাৰত উচ্চ-নীচৰ বিচাৰ বা ভাৱ নাথাকে। থাকে মাথোঁ মিতিৰ সম্বন্ধহে।

কৃষিয়েই মিচিংসকলৰ জীৱিকাৰ সম্বল। বছৰত প্ৰধানতঃ দুবিধ ধান খেতি আহু আৰু শালি হয়। ধান খেতিৰ উপৰিও মিচিংসকলে মাহ, সৰিয়হ, বিবিধ আলু, কচু, আদা, জলকীয়া আদিৰ খেতি কৰে।

মিচিং গাঁওবিলাকত শান্তি-সম্প্ৰীতি বজাই ৰাখিবৰ বাবে একোজন গাঁওবুঢ়া থাকে। কোনো এজন ব্যক্তিয়ে অপৰাধ কৰিলে 'কৌবাং' বা মেল পাতি গাঁওবুঢ়াৰ তত্বাৱধানত দোষীৰ বিচাৰ কৰা হয়। ক্ষমাৰ অযোগ্য দোষীক বৰ্জন বা সমাজচ্যুত কৰাৰ নিয়মো প্ৰচলিত হৈ আহিছে। এনে 'কৌবাং' বা বিচাৰ মুৰংঘৰ নতুবা গাঁওবুঢ়াৰ চোতালত পতা হয়।

মিচিংসকলৰ সাংস্কৃতিক পৰিচয় পোৱা যায় জাতীয় সাজ-পাৰত। পুৰুষসকলৰ বাবে পৰম্পৰাগত মিবু গালুগ, গন্ৰ, উগন, টঙালি, দুমৌৰ আদি আছে। তেনেকৈ মহিলাৰ বাবে ৰিহা-মেখেলা, বিৰি-গাচেং আদি থকাৰ উপৰিও আ-অলংকাৰো দেখা যায়। প্ৰচলিত আছে যে মিচিং তিৰোতাই তাঁতশালত সপোন সৰগ ৰচনা কৰিব পাৰে। বনৰ চৰাই, হৰিণা, মাছ আদিৰ ৰূপ-ছায়াও বন্দী হয় মিচিং শিপিনীৰ নিপুণ হাতত। তাঁতশালৰ কাপোৰৰ উপৰিও বিখ্যাত গাদু বা মিৰিজিম মিচিংসকলৰ জাতীয় সম্বল।

মিচিংসকলে মহাপুৰুষীয়া, শৈৱ, শাক্ত, তান্ত্ৰিক আৰু বিশেষকৈ কেৱলীয়া বা ৰাতি সেৱা ধৰ্ম পন্থা অৱলম্বন কৰা দেখা যায় যদিও স্বধৰ্ম হিচাপে 'দঞি-পল' মিচিংসকলৰ মূলধৰ্ম। লোক-বিশ্বাসত মিচিংসকল অত্যন্ত বিশ্বাসী। কুকুৰাক সততেই বিপদ-আপদৰ ৰক্ষা কবচ হিচাপে বিশ্বাস কৰে। ধৰ্মীয় উৎসৱ দবুৰ পূজা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। বিভিন্ন দেৱতাৰ তুষ্টিৰ অৰ্থে দবুৰত পূজা আগবঢ়োৱা হয়। ঘৰখনৰ শুচি-অশুচি আৰু উন্নতিত দেৱতাৰ কোপ দৃষ্টি থকা বুলি বিশ্বাস কৰে। জন্মৰে পৰা মৃত্যুলৈকে জীৱনটোক দঞি-পল বা সূৰ্য-চন্দ্ৰই পৰিচালনা কৰে বুলি মিচিংসকলৰ বিশ্বাস আছে।

মিচিংসকলে জাতীয় উৎসৱ আলি-আঃয়ে লৃগাঙৰ উপৰিও মাঘ বিহু, বহাগ বিহু আৰু কাতি বিহু মিচিংসকলে পালন কৰে। এই উৎসৱৰ লগত তানি বঙহৰ চলুং, মপিন উৎসৱৰ সামঞ্জস্য আছে। মিচিংসকলৰ কৃষি উৎসৱ আলি-আঃয়ে লৃগাং তিনিটা পদৰ সমষ্টি। আলি, আঃয়ে আৰু লৃগাং। আলি মানে মাটিৰ তলত হোৱা বীজ, আঃয়ে হ'ল গা-গছৰ ওপৰত হোৱা ফল বা গুটি আৰু লৃগাং শব্দৰ অৰ্থ ৰোপণ কাৰ্যৰ শুভাৰম্ভ। অৰ্থাৎ বীজ-গুটি ৰোৱা কাৰ্যৰ শুভাৰম্ভ। সেয়েহে ফাগুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰৰ দিনা এই উৎসৱৰ আৰম্ভণি হৈ আহিছে। এই দিনটোৰ হিচাপ ৰাখিয়েই বীজ ৰোপণৰ শুভাৰম্ভ কৰে। পুৰাং আপিন বা টোপোলা ভাতৰ লগত দিনচান, ঙচান অৰ্থাৎ শুকান মাছ, মঙহ আৰু আপঙেই এই উৎসৱৰ প্ৰধান খাদ্য। আপং মিচিংসকলৰ চিৰাচৰিত পানীয় দ্ৰব্য। আলি-আঃয়ে লৃগাঙৰ দিনা আপং আৰু লৃগাঙৰ উপাদান প্ৰথমে দেৱতা, ডা-ডাঙৰীয়ালৈ গৃহস্থই উৎসৰ্গা কৰে। গুমৰাগৰ নৃত্য আৰু গীতে মিচিংসকলৰ ঐতিহ্য আৰু শান্তিপ্ৰিয়তাৰ পৰিচয়কে বহন কৰে। মাঘ বিহু, বহাগ বিহু আৰু কাতি বিহুক মিচিংসকলে পৰম্পৰাগতভাৱেই পালন কৰে।

মিচিং ভাষা লোক-সাহিত্যৰ দিশত অত্যন্ত চহকী। অলিখিত ৰূপত বছৰ বছৰ ধৰি চলি অহা গীত-মাতবোৰক সম্প্ৰতি লিখিত ৰূপ দিয়াৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। মিচিং ভাষা চীন-তিব্বতীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ তিব্বত-বৰ্মী শাখাৰ অন্তৰ্গত। অধ্যাপক নাহেন্দ্ৰ পাদুনে মিচিং ভাষাৰ বিকাশৰ স্তৰক ম্যাইকৈ তিনিটা

ভাগত ভাগ কৰি আলোচনা আগবঢ়াইছে। ভাগ তিনিটা হ'ল আদি স্তৰ, মধ্য স্তৰ আৰু আধুনিক স্তৰ। আদি স্তৰত মিবু বা আঃবাঙৰ স্তুতিমূলক গীত-মাত আৰু লোক-কথাবোৰ পৰে। এইবোৰ আদিম স্তৰৰ পৰা ১৮৮৬ চন পৰ্যন্ত। এইবোৰৰ লিখিত ৰূপ নাছিল। পুৰোহিত বা মিবুসকলৰ মুখে মুখে এই শ্ৰেণীৰ গীত-মাতবোৰ কাল বাগৰি আহি আছিল। পৰৱৰ্তী কালত আঃবাং আৰু পৌৰাণিক গীতবোৰক সংগ্ৰহ কৰি লিখিত ৰূপ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৬৪ চনত প্ৰকাশ কৰা সুৰেণ দলেৰ 'লেকে নিঃতম্' খন উল্লেখযোগ্য। মধ্য স্তৰক ১৮৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৬ চনলৈ সামৰিব পাৰি। মধ্য স্তৰক দুটা ভাগত ভগাব পাৰি। ইয়াৰে এটা ভাগক মিছনেৰি স্তৰ আৰু আনটো ভাগক মিচিং ভাষাৰ সম্পৰীক্ষাৰ স্তৰ বা যুগ বুলিও অভিহিত কৰিব পাৰি। সম্প্ৰতি মিচিং ভাষাত কবিতা, গল্প, নাটক, উপন্যাস, ব্যাকৰণ, অভিধান আদি ৰচনা কৰি কৰি, গল্পকাৰ, নাট্যকাৰ আৰু ঔপন্যাসিকসকলে ভাষা-সাহিত্যৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা আগবঢ়াইছে।

মিচিং সমাজ সু-শৃংখলিত সমাজ। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে শ্ৰেণী-বৈষম্যহীনতা। পুৰুষৰ দৰেই মিচিং মহিলাইও কৃষি-কৰ্ম, গৃহ-কৰ্মাদিত সমানভাৱেই অংশ গ্ৰহণ কৰে। কেতবোৰ সমূহীয়া কাম-কাজতো মিচিং মহিলাই অংশ গ্ৰহণ কৰে।

মিচিং সমাজৰ বহুসংখ্যক ব্যক্তিয়ে অসমীয়া জাতীয় জীৱনলৈ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়াই স্মৰণীয় হৈ আছে। তলত তাৰে কেইগৰাকীমানৰ বিষয়ে চমুকৈ উল্লেখ কৰা হ'ল—

সু-সাহিত্যিক ভৃগুমুনি কাগয়ুং

ভৃগুমুনি কাগয়ুঙৰ পূৰ্ব-পুৰুষৰ নাম আছিল কাৰ্তং। কাৰ্তঙৰ তিনিজন পুত্ৰ সন্তান-ক্ৰমে তামন, খহুৱা আৰু কুশৰাম। খহুৱাৰ ঔৰসত য়াৰবীৰ গৰ্ভত ভৃগুমুনিৰ জন্ম হয় ১৯৩২ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ কোনো এক শুভ মুহূৰ্তত আলিমুৰ গাঁৱত। ভৃগুমুনি কাগয়ুঙে তেওঁৰ শৈশৱ আলিমুৰ গাঁৱতে পাৰ কৰিছিল।

ভৃগুমুনি কাগয়ুঙে গাঁৱৰে ৫৮ নং আলিমুৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। যোৰহাট চৰকাৰী বহুমুখী ল'ৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা তেওঁ ১৯৫৮ চনত অৱতীৰ্ণ হৈ প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ভৃগুমুনি কাগয়ুং আছিল সৰুৰে পৰা আত্মনিৰ্ভৰশীল। পিতৃ বিয়োগৰ পিছত পঢ়াৰ খৰচ তেওঁ নিজে উলিয়াই লৈছিল। সেয়ে দিনৰ ভাগত নিজে অৰ্থ-উপাৰ্জনৰ উদ্দেশ্যে বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানত কাম কৰিছিল আৰু ৰাতিৰ ভাগত কলেজত পঢ়িছিল। এনেদৰে পঢ়িয়ে তেওঁ যোৰহাট জে বি কলেজৰ পৰা আই. এ. আৰু বি বৰুৱা কলেজ, গুৱাহাটীৰ পৰা ১৯৮৭ চনত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তদুপৰি কাগয়ুঙে ১৯৯২ চনত মহীশূৰৰ Institute of Indian Language-ত মিচিং প্ৰাপ্ত বয়স্কঃ পাঠ্যপুথি প্ৰণয়নৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰে। এই প্ৰতিষ্ঠানতে তেওঁ ভাষা বিষয়ক প্ৰশিক্ষণো গ্ৰহণ কৰিছিল।

হাইস্কুলত পঢ়ি থাকোঁতেই কাগয়ুঙে অসমৰ প্ৰথম শ্বহীদ সাংবাদিক কমলা শইকীয়াৰ লগ হৈ ১৯৫২

চনত দিখৌমুখ এম. ই. স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰে। এই বিদ্যালয়খনত তেওঁ বিনা বেতনে শিক্ষকতাৰ সেৱা আগবঢ়াইছিল।

ইয়াৰ পিছত ১৯৫৮ চনত যোৰহাট ভকেশ্বনেল কলেজিয়েট হাইস্কুল (Vocational Collegiate High School, Jorhat)-ত এগৰাকী শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰে। একে সময়তে Jorhat industrial Institute-ৰ Instructor পদত কিছু দিন চাকৰি কৰে। ভৃগুমুনি কাগ্যুঙে যোৰহাট চৰকাৰী বহুমুখী ল'ৰাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত ১৯৬৪ চনৰ পৰা ১৯৬৬ চনলৈ তিনি বছৰ শিক্ষকতাৰ চাকৰি কৰে। তেওঁ স-সন্মানে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে ১৯৯০ চনত।

অসমীয়া কাব্য-সাহিত্যলৈ ভৃগুমুনি কাগ্যুঙৰ অৱদান অপৰিসীম। তেওঁৰ ৰচিত অসমীয়া কাব্য-গ্ৰন্থকেইখন হ'ল- 'কবিতাকলি', 'অনাহত', 'মন বননিৰ জুই' আৰু 'কবিতা কুসুম'। 'কবিতাকলি' নামৰ কাব্যগ্ৰন্থখন তেওঁ সপ্তম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতেই লিখিছিল। ভৃগুমুনি কাগ্যুঙৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় কাব্য-গ্ৰন্থখনৰ নাম হৈছে 'অনাহত'। ভাৰত চৰকাৰে তেওঁক 'অনাহত' কাব্য-গ্ৰন্থৰ বাবে ১৯৭১ চনত ৰাষ্ট্ৰপতিৰদ্বাৰা পুৰস্কৃত কৰিছিল। 'মন বননিৰ জুই' কাব্য-গ্ৰন্থৰ বাবেও ভৃগুমুনি কাগ্যুঙক ১৯৯৪ চনত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত কৰিছিল। ভৃগুমুনি কাগ্যুং মিচিং জনগোষ্ঠীৰ প্ৰথম ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত সাহিত্যিক।

ভৃগুমুনি কাগ্যুঙৰ কবিতা ৰমন্যাস আৰু আধুনিকতাৰ মিশ্ৰিত ৰূপ। এফালে ৰমন্যাসবাদৰ ভাবানুতা আৰু কল্পনাপ্ৰিয়তা আৰু আনফালে আধুনিক বাস্তৱতা আৰু বস্তুনিষ্ঠতাৰ প্ৰকাশ তেওঁৰ কবিতাৰ মন কৰিবলগীয়া দিশ। দেশপ্ৰেম, ৰোমাণ্টিকতা, ইতিহাস চেতনা, মানৱতাবোধ আৰু সমাজৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা ভৃগুমুনি কাগ্যুঙৰ কবিতাৰ প্ৰধান বিশেষত্ব। ঐতিহ্য চেতনা আৰু মানৱতাবোধ তেওঁৰ কবিতাৰ প্ৰাণবস্তু স্বৰূপ।

ভৃগুমুনি কাগ্যুঙে অসমীয়া ভাষাৰ লগে লগে মিচিং ভাষাটো কবিতা লিখিছিল। কাগ্যুঙৰ বিভিন্ন সময়ত লিখা মিচিং কবিতাৰ সংকলনখন হ'ল 'কঃকাং মৌতম্ দঃক্ৰিং'।

তেওঁৰ ৰচিত আৰু সম্পাদিত গ্ৰন্থৰ সংখ্যা মুঠ ২৭-খন। তেওঁ ৰচনা কৰা প্ৰৱন্ধ সমূহৰ ভিতৰত 'আবেগিক ঐক্য সাধনত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ', 'আঞ্চলিক ভাষা বনাম ত্ৰিভাষা', 'মিচিং কৃষ্টিৰ চমু আভাস', 'ভাষা আৰু শিক্ষাৰ ভূমিকা', 'মিচিং শব্দকোষ', 'মিচিং ল্যোজন' আৰু 'ভৃগুমুনি কাগ্যুঙৰ মিচিং জন-জীৱন : চিন্তা-বিচিত্ৰা' ইত্যাদি।

ভৃগুমুনি কাগ্যুং এগৰাকী কৃতীমান লেখক আৰু লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰসিদ্ধ গৱেষক। অসমীয়া আৰু মিচিং ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ গভীৰ অধ্যয়ন আৰু চৰ্চা তেওঁৰ জীৱনৰ ব্ৰত আছিল। ইয়াৰ বাহিৰেও তেওঁৰ প্ৰায় পাঁচশৰো অধিক গৱেষণামূলক আৰু চিন্তাগধুৰ প্ৰৱন্ধ বিভিন্ন কাকত-আলোচনী আদিত সিঁচৰতি হৈ আছে।

২০১১ চনৰ ২৭ মাৰ্চত এইগৰাকী মনীষী, সু-সাহিত্যিক আৰু প্ৰসিদ্ধ কবি ভৃগুমুনি কাগয়ুঙৰ পৰলোকগামী হয়।

শ্বহীদ কমলা মিৰি

নিজৰ দেশমাতক পৰাধীনতাৰ কবলৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ যিসকলে জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি জলাঞ্জলি দি গ'ল, সেইসকল নমস্য ব্যক্তিক সমাজত দেৱতাৰ আসনত স্থান দি পূজা কৰা দেখা যায়। দেশমাতৃক স্বৰ্গতকৈও শ্ৰেষ্ঠ বুলি জ্ঞান কৰা তেনে মহান শ্বহীদসকলৰ অনবদ্য অৱদান উত্তৰ পুৰুষৰ বাবে অফুৰন্ত প্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ পৰে। তেনে ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত অন্যতম আছিল কমল চন্দ্ৰ লইং; যি কমলা মিৰি নামেৰে পৰিচিত।

১৮৯৪ চনৰ শিৱসাগৰ জিলাৰ (বৰ্তমান গোলাঘাট জিলা) ৰঙামাটি মৌজাৰ অন্তৰ্গত ওপৰ টেমেৰা গাঁৱত কমলা মিৰিৰ জন্ম হৈছিল। ওপৰ টেমেৰা কালক্ৰমত কেইবাখনো গাঁৱত বিভক্ত হ'ল আৰু কমলা মিৰি জন্ম হোৱা গাঁওখনক এতিয়া গুলুং টেমেৰা নামেৰেহে জনা যায়। কমলা মিৰিৰ পিতৃৰ নাম আছিল চিকৌ লইং আৰু মাতৃৰ নাম আছিল মংগলী লইং। সেই সময়ত ওপৰ টেমেৰা গাঁৱত কোনো শিক্ষানুষ্ঠান নথকাত কমলা মিৰিয়ে আনুষ্ঠানিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে ভোলাগুৰিলৈ ঢাপলি মেলিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই ৰবণ্যে মুক্তিযোদ্ধা আপিৰাম গগৈৰ লগত বন্ধুত্ব স্থাপন হ'ল বুলি জনা যায়। কোনো কোনোৱে আকৌ সোণাৰাম মিত্ৰ নামৰ এজন বাংলা জনা লোকৰ পৰা কমলা লইঙে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল বুলি ক'ব খোজে।

মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত হোৱা স্বাধীনতা আন্দোলনে ভাৰতবৰ্ষৰ চুকে-কোণে দেশপ্ৰেমৰ জোৱাৰ বিয়পাই পেলাইছিল। সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে অসম তথা গোলাঘাট জিলাৰ (সেই সময়ত শিৱসাগৰ জিলা) কমলা মিৰি আৰু তেওঁৰ সতীৰ্থ মিচিং ডেকাসকলকো দেশপ্ৰেমৰ সেই অমৰ বাণীয়ে উদ্বেলিত কৰিছিল। সেই অমৰ বাণীৰ দ্বাৰা উদ্বুদ্ধ হৈ এজন-দুজনকৈ শত-সহস্ৰ মিচিং ডেকা আগবাঢ়ি আহিছিল।

কমলা মিৰিৰ নেতৃত্বতেই মহৰা মৌজাৰ বংকুৱাল অঞ্চলতো বিকাৰাম মিৰি, বেজিয়া লইং, ভুটাই লইং, ধাতুৰাম পেগু, বোন্দা লইং, শম্ভুৰাম মিৰি আদিয়ে স্বাধীনতা আন্দোলনত জাঁপিয়াই পৰিছিল।

সেই সময়ত ৰেল-মটৰৰ কথা বাদেই বাট-পথ আদিও সুচল নাছিল। গোলাঘাটলৈ ওপৰ টেমেৰাৰ পৰা কুৰি মাইলতকৈ অধিক দূৰত্বৰ ৰাস্তা খোজ কাঢ়িয়েই যাব লগা হৈছিল। তেতিয়াৰ ইমান দুৰ্গম বাট অতিক্ৰম কৰি কেন্দ্ৰীয় কমিটিৰ লগত যোগাযোগ কৰাটো অতি দুঃসাহসৰ কাম আছিল। কিন্তু দেহৰ ৰন্ধ্ৰে ৰন্ধ্ৰে, তেজৰ সিৰাই সিৰাই প্ৰবাহিত হৈ থকা দেশপ্ৰেমৰ বাবে তেনেধৰণৰ কষ্টবোৰ যেন কোনো বিশেষ কথা নাছিল।

সেই সময়ত ওপৰ টেমেৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি গেলাবিলৰ উত্তৰ অংশৰ গাঁওসমূহত কানি, ভাং আদি মাদক দ্ৰব্যৰে ভৰপূৰ হৈ আছিল। বিশেষকৈ কানীয়াৰে ভৰি থকা ওপৰ টেমেৰা গাঁৱত কানীয়াৰ সঁচ নাইকীয়া কৰাটো কমলা মিৰি আৰু তেওঁৰ সহযোগীসকলৰ কৃতিত্ব বুলি বয়োজ্যেষ্ঠ লোকসকলে আজিও স্বীকাৰ কৰে।

মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত ১৯৪২ চনৰ আঠ আগষ্টত মুম্বাইত বহা 'অল ইণ্ডিয়া কংগ্ৰেছ কমিটি'ৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে ব্ৰিটিছৰ বিৰুদ্ধে ভাৰত-ত্যাগ আন্দোলন ঘোষণা কৰা হয় আৰু ৯ আগষ্ট তাৰিখে মহাত্মা গান্ধী, জৱাহৰলাল নেহেৰু আদি অনেক নেতাক বৃটিছ চৰকাৰে কৰায়ত্ত কৰি জেললৈ প্ৰেৰণ কৰে। তেতিয়া কমলা মিৰিৰ সভাপতিত্বত ১৮/০৮/১৯৪২ তাৰিখে বঙালমাটি মৌজাৰ ওপৰ টেমেৰা গাঁৱত শান্তি সেনাৰ দল গঠন কৰি ওঠৰজনীয়া এটি দলক গোলাঘাটত পিকেটিং কৰিবলৈ নিৰ্বাচিত কৰে। সভাৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি কমলা মিৰিয়ে মূল নেতৃত্ব লোৱাৰ উপৰি সোনধন পেগু, মালিধৰ পেগু, বলোৰাম লইং (চেক্ৰেটেৰী), বেপুং পাটৰী (নায়ক), জাবমন মৰাং, কৰ্দ্দিক মৰাং, বোম্বা বৰি, ফেদলা লইং, ঠগি বগি, বেলেম লইং, মেকনা লইং, বুবা বৰি, দচয়া বৰি, কোমল লইং, এলোক পাঠৰী, নন্দীৰাম লইং, মেতুং বৰিয়ে শান্তি সেনাৰ কাম কৰিবলৈ সংকল্পবদ্ধ হয়।

১৯৪২ চনৰ ছেপ্তেম্বৰ মাহৰ শেষৰ ফালে গোলাঘাটত কংগ্ৰেছৰ কাৰ্যালয়ত বিপ্লবৰ বা-বাতৰি ল'বলৈ যাওঁতে কমলা মিৰিকে আদিকৰি তেওঁৰ সহকৰ্মীসকলক বৃটিছ চিপাহীয়ে বন্দী কৰে। একে বছৰৰে আঠ অক্টোবৰ তাৰিখে গোলাঘাটৰ সেই সময়ৰ দণ্ডাধীশ আশু দত্তই বন্দীসকলৰ বিচাৰ কৰি প্ৰত্যেককে আঠ মাহকৈ কাৰাদণ্ড দি যোৰহাটৰ কেন্দ্ৰীয় কাৰাগাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰে। কাৰাগাৰত তেওঁ গোপীনাথ বৰদলৈ, ফকৰুদ্দিন আলি আহমেদ, মহম্মদ তৈয়বুল্লা, অমিয় কুমাৰ দাস, হেম বৰুৱা আদি নেতাসকলক লগ পায়। কাৰাগাৰৰ ভিতৰত গোপীনাথ বৰদলৈৰ ওচৰত কমলা মিৰিয়ে হিন্দী শিকিছিল আৰু যঁতৰত কপাহী সূতা কাটিছিল। কাৰাগাৰৰ বন্দী জীৱন কটোৱাৰ সময়তে কমলাৰ স্বাস্থ্য ভাগি আহিবলৈ লোৱাত কাৰাগাৰ হস্পিতালত ভৰ্তি কৰোৱা হৈছিল। এইজনা মহান দেশপ্ৰেমিকে ১৯৪৩ চনৰ ২২ এপ্ৰিলৰ দোভাগ নিশা চাৰে বাৰ বজাত সকলোকে কন্দুৱাই এই পৃথিবীৰ পৰা মেলানি মাগিলে।

মিচিং সংস্কৃতিৰ পিতৃপুৰুষ ঐৰাম বৰি

মিচিং সংস্কৃতিৰ পিতৃপুৰুষ ঐৰাম বৰিৰ জন্ম হৈছিল ব্ৰিটিছ প্ৰশাসনৰ 'নেফা' (NEFA)-ৰ অন্তৰ্গত অয়ান গাঁৱত ১৮৭৭ চনত। বৰিদেৱৰ পিতৃ-মাতৃৰ নাম আছিল তাকিৰ বৰি আৰু মণ্ডলী বৰি।

সেই সময়ত গাঁওখনৰ আশে-পাশে বিদ্যালয় নাছিল। তেওঁ নিজা গাঁৱৰ পৰা ত্ৰিছ-পঁইত্ৰিশ কিলোমিটাৰ নামনিৰ পুৰণা মুৰ্কংচেলেকৰ অন্তৰ্গত মেচাকী প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত চতুৰ্থ শ্ৰেণীলৈকে অধ্যয়ন কৰে।

ঐৰাম বৰিদেৱে ইতিহাসৰ বুকুত বিলীন হৈ যাব ধৰা বৰ্ণাঢ্য মিচিং কৃষ্টি-সংস্কৃতি সংৰক্ষণৰ কাম ১৯৫০ চনৰ বহু আগৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিছিল। ১৯৫২ চনৰ পৰা কৃষ্টিপ্ৰাণ এচাম যুৱক-যুৱতীক লগত লৈ মিচিঙৰ মূল্যবান ঐ নিঃতম, চৌল্লয়া, লৌবৌলি, লঃলে, কাবান, তৌবঃ তৌকাং, বুনি, মিবু আঃবাং ইত্যাদিবোৰৰ প্ৰণালীবদ্ধ চৰ্চা, সংৰক্ষণ আৰু সংবৰ্ধনৰ কামত হাতে-কামে লাগে। তেওঁৰ লগত সহযোগ কৰা

পোহ্নবগৰাকীৰো অধিক ডেকা-গাভৰুৰ দল আছিল। ববিদেৰৰ এই সাংস্কৃতিক দলটিয়ে জোনাই, পাচিঘাটৰ পৰা আৰম্ভ কৰি গুৱাহাটী, যোৰহাট, ডিব্ৰুগড়, মাজুলীলৈকে লোককৃষ্টি প্ৰদৰ্শন কৰি মিচিঙৰ স্বকীয় শৈলীৰে ভৰা বৰ্ণাঢ্য কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ প্ৰসাৰ ঘটালে। স্মৰ্তব্য যে মিচিং সংস্কৃতিৰ সাধক ববিদেৰে পাঁচগৰাকী যুৱতীৰ সহযোগত প্ৰণালীবদ্ধভাৱে লুগাং-লঃলে, গুমৰাগ নৃত্যৰ উপস্থাপন কৰি মিচিং কৃষ্টিক নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰালে। তদুপৰি তাহানিৰ মুৰ্কংচেলেক অঞ্চলৰ পিছ পৰা মিচিং গাঁওসমূহত ৰবিয়ে পঢ়া-শুনা, পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা, গ্ৰাম্য সমাজত আন্তঃসহযোগিতাৰে কৰ্ম সম্পাদন কৰা, প্ৰচলিত হৈ থকা সামাজিক ব্যাধিসমূহ দূৰ কৰা ইত্যাদিবোৰৰ উপৰিও উচ্চ-নীচৰ বিচাৰ নকৰাকৈ গ্ৰাম্য সমাজখন সুস্থ-সবল ৰূপত জীয়াই ৰখা আদি নানা দিশত কৰ্ম-আঁচনি গ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আগভাগ লৈছিল। তেওঁ 'অয়ান অঞ্চল সংস্কাৰ আৰু উন্নয়ন সভা'ৰ পৰা আদি কৰি 'ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰাম'লৈকে বহু মূল্যবান কৰ্ম ৰূপায়ণ কৰি গ'ল।

তাহানিৰ 'নেফা' প্ৰশাসনৰ বিষয়া আৰ্নল্ড চাহাব আৰু মাথুৰ চাহাবৰ পৰিকল্পনাত, ঐৰাম ববিৰ নেতৃত্বত অয়ান চাবিআলিৰ পৰা চিয়াং-ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ স্থানীয় ৰাইজে পথ এটি নিৰ্মাণ কৰে। ১৯৫৮ চনত 'নেফা' প্ৰশাসনে উক্ত পথছোৱাৰ শেষাংশত মিলিত চিয়াং-ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ঘাটখন 'ঐৰাম ঘাট' নামেৰে নামকৰণ কৰে। বৰ্তমানেও অয়ান চাবিআলিৰ পৰা দক্ষিণ-পূবে গ'লে ববিদেৰৰ কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ চানেকিক 'ঐৰাম ঘাট' নামটোৱে জীৱন্ত ৰূপত জিলিকাই ৰাখিছে।

পদ্মশ্ৰী যাদৱ পায়েং

গছ থাকিলেহে মানুহ থাকিব। অৰ্থাৎ গছ আৰু মানুহৰ মাজত এবাৰ নোৱৰা সম্পৰ্ক। এই মহাজগতৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ ৰক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মানুহৰ অতি গুৰু দায়িত্ব আছে। ইয়াৰ বাবে লাগে সদিচ্ছা আৰু পৰিৱেশ ৰক্ষাৰ প্ৰবল হেঁপাহ। এই গুৰু দায়িত্ব বহন কৰি সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ মানৱ সমাজক প্ৰকৃতি ৰক্ষাৰ নিৰ্বাক বাণী প্ৰদান কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিল যোৰহাটৰ ককিলামুখৰ ১ নং মিচিং গাঁৱৰ নিবাসী মাত্ৰ দশম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়া শ্ৰীযাদৱ মোলাই পায়েঙে। ১৯৭৯ চনত গছ ৰুবলৈ আৰম্ভ কৰা যাদৱ পায়েঙে যোৱা প্ৰায় চল্লিশটা বৰ্ষ কেৱল গছ ৰুইছে আৰু সেইবোৰ লালন-পালন কৰিছে। লগতে মোলাই কাঠনিত বাস কৰা আৰু চৰিবলৈ অহা জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতিসমূহো তেওঁ পালন কৰিছে। প্ৰকৃতিপ্ৰেমী আৰু পৰিৱেশকৰ্মী ভাৰতৰ 'অৰণ্য মানৱ' যাদৱ পায়েঙৰ অসমৰ তেতিয়াৰ শিৱসাগৰ আৰু বৰ্তমানৰ যোৰহাট জিলাৰ ককিলামুখৰ বৰঘোপ গাঁৱত জন্ম হৈছিল ১৯৫৯ চনৰ ৩০ অক্টোবৰত। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ত্ৰাসত বাসস্থান সলনি কৰিবলগীয়া হোৱাত বৰ্তমান ককিলামুখৰে ১ নং মিৰি গাঁৱত থিতাপি লয়। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম লক্ষীৰাম পায়েং আৰু মাতৃৰ নাম আফুলী পায়েং। পিতৃ-মাতৃৰ ১১-টা সন্তানৰ ভিতৰত যাদৱ পায়েং তৃতীয় সন্তান। দিচৈ কাষৰ ব্ৰাহ্মণ গাঁৱৰ যদুনাথ বেজবৰুৱাৰ তত্বাবধানত যাদৱ পায়েঙে ৯০ নং বালি গাঁও প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ পাতনি মেলিছিল। তেওঁৰ পৰাই পায়েঙে পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু জীৱ-জন্তুৰ প্ৰতি প্ৰীতিৰ মনোভাৱৰ আদিপাঠ গ্ৰহণ কৰিছিল। দশম শ্ৰেণীলৈকে

পঢ়া পায়েঙে প্ৰবেশিকা পৰীক্ষা নিদিয়াকৈয়ে ঘৰলৈ উভতি আহিছিল। ঘৰলৈ উভতি আহি দেখে যে ঔনা চাপৰিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানে পেলাই থৈ যোৱা বলুকাত প্ৰখৰ ৰ'দত সাপ-বেঙকে আদিকৰি সৰু-সুৰা অজস্ৰ জীৱ-জন্তু মৃত্যু মুখত পৰিছে। তেতিয়াই প্ৰখৰ খৰাঙত মৃত্যুৰ ক্ষণ গণি থকা অসহায় এপাল সাপ তেওঁৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। দৰদী হৃদয়ৰ গৰাকী পায়েঙে সাপবোৰ ৰক্ষা কৰাৰ নিমিত্তে ওচৰ-পাজৰৰ গাঁৱৰ বয়োজ্যেষ্ঠ সকলৰ পৰা পৰামৰ্শ লৈ ৫০-জোপা বাঁহ ৰোপণ কৰিছিল। তাৰ পিছত প্ৰতি বছৰে গছ-বিৰিখ ৰোপণ কৰা কাৰ্য তেওঁৰ অভ্যাসত পৰিণত হ'ল। কালক্ৰমত ১৯৭৯ চনত গছ ৰুৱলৈ আৰম্ভ কৰা যাদৱ পায়েঙে বিশাল কাঠনি গঢ়ি তুলিলে। যাক আজি বিশ্বই 'মোলাই কাঠনি' বুলি চিনি পায়। এই মোলাই কাঠনি বৰ্তমান নৱগঠিত মাজুলী জিলাৰ ঔনা বা অৰুণা চাপৰিৰ দাঁতিত অৱস্থিত। যোৰহাটৰ ককিলামুখৰ পৰা গ'লে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এবাসুঁতি পাৰ হৈ যাব লাগে; আনহাতে মাজুলীয়েদি গ'লে ৰৰনৈ পাৰ হৈ মোলাই কাঠনি পায়।

বৰ্তমান ১৩৬০ একৰ অৰ্থাৎ ৪০৫০ বিঘা মাটিত মোলাই কাঠনি ব্যাপ্ত। অনাগত পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত ২০০০ একৰ ভূমিলৈ মোলাই কাঠনি বিস্তৃত কৰা আঁচনি লৈছে যাদৱ পায়েঙে। পায়েঙৰ মোলাই কাঠনিৰ বিশাল পৰিয়ালৰ ভিতৰত মূল্যবান ৰঙা চন্দন, বগা চন্দন, চিচুগছ, হলখ, গমাৰী, তিতাচপা, পমা আদি মূল্যবান বিৰিখৰ উপৰি বিভিন্ন ধৰণৰ ঔষধি বন-লতাৰে আৱৰা। চাৰিটা টেকীয়াপতীয়া বাঘ মোলাই কাঠনিৰ প্ৰধান আকৰ্ষণ। বছৰত তিনি-চাৰি মাহৰ বাবে চৰিবলৈ অহা ১১৫ টা হাতী, ৫০০-ৰো অধিক হৰিণা মোলাই কাঠনিৰ সদস্য। কাজিৰঙাৰ পৰা চৰিবলৈ অহা তিনিটা এশিঙীয়া গঁড় মোলাই কাঠনিৰ আলহী সদস্য। পোহনীয়া বা ঘৰচীয়া জীৱ-জন্তুৰ ভিতৰত ম'হ, গৰু, গাহৰি, হাঁহ-কুকুৰা ইত্যাদি। ইয়াৰে ৯০-টা ম'হ, ৫০-টা গৰু-গাই আৰু ১০-টা গাহৰি আছে। বাঘবোৰে পায়েঙৰ পোহনীয়া গৰু-ম'হ ভক্ষণ কৰিলেও তেওঁ বেয়া নাপায়; কাৰণ সেইবোৰেই বাঘৰ খাদ্য। বৰঞ্চ মানুহে বন-জংঘল ধ্বংস কৰাৰ ফলত বাঘ, হাতী আদি জন্তুবোৰৰ খাদ্য আৰু চৰণীয়া ঠাইৰ নাটনি হোৱা বাবে তেওঁ মানুহকে দোষাৰোপ কৰিব খোজে। শগুন, শামুকভঙা, বগলী, হুদু, ৰৰটোকোলা, শাপলী হাঁহ, কাউৰী, কামচৰাই, বাদুলী, কপৌ আদি বিভিন্ন ধৰণৰ পৰিভ্ৰমী চৰাই-চিৰিকতি পায়েঙৰ মোলাই কাঠনিৰ এৰাব নোৱৰা পৰিয়াল। তেওঁৰ মত—'তেওঁৰ সাক্ষাৎ কৰিবলৈ অহা অভ্যাগতসকলে তেওঁক গামোচা পিন্ধোৱাতকৈ মোলাই কাঠনিলৈ গৈ এজোপা গছ ৰুই দিলে তেওঁ অধিক সুখী হ'ব। পোহনীয়া গৰু-ম'হৰ বাবদ তেওঁৰ বছৰি তিনি হাজাৰ টকাকৈ চৰকাৰক কৰ হিচাপে আদায় দিয়ে।

পৰিৱেশ ৰক্ষাৰ বাবে যাদৱ মোলাই পায়েঙে ৰূপায়ণ কৰা মহান কৰ্মৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে ২০১২ চনত নতুন দিল্লীস্থিত জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালয়ে তেওঁক ভাৰতৰ অৰণ্য মানৱ (Forest Man of India) উপাধি প্ৰদান কৰে। সেই বছৰতে তদানীন্তন ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড° এ পি জে আব্দুল কালামে ২৫০ লাখ টকাসহ 'হীৰাখচিত বঁটা' প্ৰদান কৰে আৰু লগতে উচ্চ প্ৰশংসা কৰে। ২০, ২১,

২২ নৱেম্বৰ, ২০১২ চনত পেৰিচৰ U.N. Global Conference ত তেওঁক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হয়। প্ৰকৃতিৰ নীৰৱ সাধক যাদৱ পায়েঙক ২০১৫ চনত ভাৰত চৰকাৰে ভাৰতৰ চতুৰ্থ সৰ্ব্বোচ্চ অসামৰিক বঁটা পদ্মশ্ৰী উপাধি প্ৰদান কৰে। তেওঁ এতিয়ালৈকে চীন, টাইৱান, শ্ৰীলংকা, আৰবৰ ড'হা, চুইজাৰলেণ্ড, ফ্ৰান্স, বাংলাদেশ আদি দেশসমূহলৈ নিমন্ত্ৰিত আৰু সম্বৰ্দ্ধিত হৈছে।

ইয়াৰ উপৰিও মিচিং সম্প্ৰদায় আৰু বহুতো পুৰোধা ব্যক্তি আছে। উদাহৰণস্বৰূপে মিচিং সমাজৰ প্ৰথম বন-বিষয়া, মহীচন্দ্ৰ মিৰি যাৰ বাবে কাজিৰঙাই বিশ্ব মানচিত্ৰত স্থান পাইছিল। তেওঁ কাজিৰঙাৰ গঁড় প্ৰথম যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ চিৰিয়াখানালৈ পঠাই এটা খৰ্গৰ গঁড়ৰ স্থান কাজিৰঙা বুলি চিহ্নিত কৰিছিল।

মিচিংসকলৰ আন এজন উল্লেখযোগ্য ব্যক্তি হ'ল বিশ্ব পাঞ্জা-চেম্পিয়ন ৰাজেন্দ্ৰ কুমাৰ মিলি। ১৯৭৭ চনত কলিকতাত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰীয় 'আৰ্ম ৰেছ্‌লিং' প্ৰতিযোগিতাত যোগদান কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় চেম্পিয়নশ্বিপ খিতাপ অৰ্জন কৰিছিল। ১৯৭৯ চনত তেওঁ কানাডাৰ এডমন্টনত অনুষ্ঠিত ইন্টাৰনেচনেল 'আৰ্ম ৰেছ্‌লিং' প্ৰতিযোগিতাত ভাৰতৰ হৈ খিতাপ অৰ্জন কৰে। ১৯৮১ চনত ভাৰতৰ কলিকতাত 'ৱৰ্ল্ড আৰ্ম ৰেছ্‌লিং' প্ৰতিযোগিতাত অসম তথা ভাৰতৰ হৈ চূড়ান্ত বিজয়ীৰ খিতাপ অৰ্জন কৰিছিল।

প্ৰশ্নাৱলী

১। 'মিচিং' জনজাতিৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
২। মিচিংসকলৰ তিনিবিধ সাজ পাৰৰ নাম লিখা।
৩। মিচিংসকলৰ ধৰ্মপন্থা সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।
৪। আলি-আঃয়ে লৃগাং কিয় আৰু কেতিয়া পতা হয়?
৫। আলি-আঃয়ে লৃগাং শব্দৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।
৬। চমুটোকা লিখা ঃ
(ক) ভৃগুমুনি কাগয়ুং (খ) শ্বহীদ কমলা মিৰি
(গ) ঐৰাম বৰি (ঘ) যাদৱ পায়েং

•••